

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ 3

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 7

Η εκπαίδευση των κοριτσιών στον κόσμο τον 21ο αιώνα

Η αποστολή μας

Θα ανακαλύψουμε ποια ήταν η ιστορία της Μαλάλα Γιουσαφζάι, ενός κοριτσιού από το Πακιστάν που αγωνίστηκε για το δικαίωμα των κοριτσιών στη μόρφωση. Ενώ πήγαινε ακόμα δημοτικό σχολείο, το νέο πολιτικό καθεστώς στη χώρα της απαγόρευσε στα κορίτσια να μορφώνονται, αλλά εκείνη είχε την τόλμη να αντιταχθεί σε αυτό. Θα διερευνήσουμε, λοιπόν, ποια ήταν τότε και ποια είναι σήμερα η δράση της Μαλάλα και θα μελετήσουμε μονοτροπικά και πολυτροπικά κείμενα που αφορούν στο δικαίωμα των κοριτσιών για μόρφωση. Στόχος μας είναι να συλλέξουμε τα στοιχεία εκείνα που θα μας επιτρέψουν να προετοιμάσουμε την ομιλία που θα μπορούσε να εκφωνήσει με σοβαρότητα αλλά και πάθος η Μαλάλα στη συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ), καλώντας τον Οργανισμό να εργαστεί, ώστε να αποκτήσουν όλα τα κορίτσια του πλανήτη ίσες ευκαιρίες στη μόρφωση με τα συνομήλικά τους αγόρια.

Η διαδικασία

1. Θα διαβάσουμε τα κείμενα που ακολουθούν, κρατώντας σημειώσεις για τις σημαντικότερες πληροφορίες και τα επιχειρήματα που διατυπώνονται.
2. Ύστερα θα παρακολουθήσουμε στο διαδίκτυο το φιλμάκι «The girl effect» (<http://www.girleffect.org/why-girls/#&panel1-1>), βοηθούμενοι από τη μετάφρασή του (βλ. το τελευταίο κείμενο του Φύλλου Εργασίας), σημειώνοντας και πάλι τα βασικά επιχειρήματα.
3. Στη συνέχεια, θα συζητήσουμε για το περιεχόμενο της ομιλίας της Μαλάλα, προσπαθώντας να μπούμε στον ρόλο. Σε γενικές γραμμές, η δομή θα πρέπει να είναι η εξής: I) Η Μαλάλα θα ξεκινήσει με μια σύντομη αυτοπαρουσίαση (ποια είναι, ποιον στόχο έβαλε στη ζωή της και πώς έφτασε να βάλει αυτόν τον στόχο). II) Στη συνέχεια, θα παρουσιάσει τα επιχειρήματα που στηρίζουν το αίτημά της, δηλαδή ο ΟΗΕ α) να συντονίσει και να χρηματοδοτήσει μια καμπάνια στις αναπτυσσόμενες χώρες που θα πείθει τους γονείς να στέλνουν τα κορίτσια τους στο σχολείο και β) να αναπτύξει διπλωματικές πρωτοβουλίες, ώστε να πιεστούν οι κυβερνήσεις των χωρών που αδιαφορούν για την εκπαίδευση των κοριτσιών (ή που και την εμποδίζουν) να επενδύσουν μέρος του προϋπολογισμού τους σε αυτόν τον τομέα. Στον επίλογο θα προσπαθήσει να πείσει, κάνοντας επίκληση στο συναίσθημα του ακροατηρίου της (θα προσπαθήσει να συγκινήσει, ώστε να το κινητοποιήσει).
4. Αποφασίζουμε ποιο μέλος της ομάδας μας θα κάνει μια σύντομη εισαγωγή στο θέμα και στο υλικό που μελετήσαμε καθώς και ποιο μέλος θα εκφωνήσει την ομιλία σαν η ολομέλεια του τμήματος να ήταν η συνέλευση του ΟΗΕ.
5. Στην περίπτωση που δεν προλάβουμε να ολοκληρώσουμε την προετοιμασία μας εντός της διδακτικής ώρας, φροντίζουμε να την ολοκληρώσουμε είτε με μια συνάντηση της ομάδας εκτός σχολικού ωραρίου, είτε με επικοινωνία μέσω διαδικτύου, ώστε να είμαστε έτοιμοι για την παρουσίαση στο επόμενο μάθημα.
6. Κάνουμε μια σύντομη εισαγωγή στο θέμα, προβάλλοντας φωτογραφίες της Μαλάλα και, αν ο χρόνος το επιτρέπει, προβάλλουμε και το φιλμάκι «The girl effect».
7. Μετά, προχωράμε στην εκφώνηση της ομιλίας που δεν πρέπει να ξεπεράσει τα 5 λεπτά.
8. Τέλος, απαντάμε σε τυχόν ερωτήσεις των συμμαθητών μας.

Η Μαλάλα Γιουσαφζάι σε πρόσφατη φωτογραφία

Πηγή: Ιστότοπος του BBC News,
[http://www.bbc.com/news/
magazine-19899540](http://www.bbc.com/news/magazine-19899540) [Τελευταία
πρόσβαση: 2/11/2014]

Υλικό προς διερεύνηση

Κείμενα

Σημείωση: Στα κείμενα που ακολουθούν με όρθια γράμματα εντός αγκυλών εμφανίζονται κάποιες διευκρινίσεις, ενώ απλώς με όρθια γράμματα εμφανίζεται ό, τι ήταν υπογραμμισμένο στο πρωτότυπο κείμενο.

Κείμενο 1

Η Μαλάλα, ένα κορίτσι με ιδανικά

Η Μαλάλα Γιουσαφζάι είναι μια νέα κοπέλα από το Πακιστάν που από παιδί αγωνίζεται για το δικαίωμα των κοριτσιών στην εκπαίδευση αρχικά στη χώρα της και τώρα σε ολόκληρο τον πλανήτη.

Η Μαλάλα γεννήθηκε στις 12 Ιουλίου 1997 στην πόλη Μινγκάορα του Πακιστάν. [...] Σε ηλικία 11 ετών, μετά την κατάληψη της εξουσίας στην περιοχή του βορειοδυτικού Πακιστάν όπου ζούσε από τους Ταλιμπάν [=πολιτική και στρατιωτική ομάδα φανατικών συντηρητικών μουσουλμάνων], που απαγόρευσαν στα κορίτσια να πηγαίνουν στο σχολείο, ξεκίνησε να γράφει (χρησιμοποιώντας ψευδώνυμο) σε blog [του BBC News που λειτουργεί στη γλώσσα της, τα ούρντου]. Εκεί εξέφραζε τις απόψεις της σχετικά με το δικαίωμα των κοριτσιών στη μόρφωση. Τα επόμενα χρόνια έδωσε συνεντεύξεις σε διάφορα μέσα, τόσο της χώρας της όσο και άλλων χωρών, στις οποίες υποστήριζε το δικαίωμα των κοριτσιών να πηγαίνουν στο σχολείο. Στο μεταξύ έγινε γνωστή η ταυτότητά της.

Το πρωί της 9ης Οκτωβρίου 2012 ένας άντρας πυροβόλησε στο κεφάλι τη Μαλάλα Γιουσαφζάι ενώ βρισκόταν μέσα στο σχολικό λεωφορείο, τραυματίζοντάς την πολύ σοβαρά. Τις μέρες μετά την επίθεση νοσηλεύθηκε σε κρίσιμη κατάσταση σε νοσοκομείο στο Πακιστάν. Στη συνέχεια, όταν βελτιώθηκε η κατάστασή της, μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο «Queen Elizabeth» του Μπέρμιγχαμ, στην Αγγλία, όπου σταδιακά αποκαταστάθηκε η υγεία της.

Η απόπειρα δολοφονίας προκάλεσε μια έκρηξη συμπαράστασης προς την 15χρονη τότε μαθήτριά, τόσο στο Πακιστάν όσο και σε ολόκληρο τον κόσμο. [...]

Πηγή: Διασκευασμένο κείμενο από τη Wikipedia, <http://goo.gl/Vnj90A> [Τελευταία πρόσβαση 11/10/2014]

Νοέμβριος 2012:
η Μαλάλα στα
τελευταία στάδια
της ανάρρωσης στο
νοσοκομείο

Πηγή: Ιστότοπος CNN, <http://edition.cnn.com/2014/10/10/world/asia/pakistan-malala-odyssey/> [Τελευταία πρόσβαση: 2/11/2014]

Κείμενο 2

Αναρτήσεις από το
ημερολόγιο που
δημοσίευσε σε
blog η εντεκάχρονη
Μαλάλα

Πηγή: Ιστότοπος του BBC News, http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/7834402.stm [Τελευταία πρόσβαση: 1/11/2014]

α) 3 Ιανουαρίου 2009

- *Χθες είδα ένα τρομακτικό όνειρο με στρατιωτικά ελικόπτερα και τους Ταλιμπάν. Βλέπω τέτοια όνειρα από τότε που ξεκίνησε η στρατιωτική επιχείρηση στο Σουάτ [=η περιοχή όπου ζούσε η Μαλάλα]. Φοβάμαι να πηγαίνω σχολείο, γιατί οι Ταλιμπάν έβγαλαν ένα διάταγμα που απαγορεύει σε όλα τα κορίτσια να πηγαίνουν σχολείο. Μόνο 11 μαθήτριες συνεχίζουν να παρακολουθούν τα μαθήματα από τις 27. Ο αριθμός μειώθηκε εξαιτίας του διατάγματος των Ταλιμπάν.*

β) 5 Ιανουαρίου 2009

- *Ετοιμαζόμουν να πάω σχολείο και ήμουν έτοιμη να φορέσω τη στολή μου, όταν θυμήθηκα ότι η διευθύντρια μάς είχε πει να μη φοράμε τις στολές μας και να ερχόμαστε στο σχολείο φορώντας κανονικά ρούχα. Έτσι αποφάσισα να φορέσω το αγαπημένο μου ροζ φόρεμα. Κι άλλα κορίτσια φόρεσαν επίσης χρωματιστά ρούχα και το σχολείο έδινε μια σπιτίσια [=οικεία] εντύπωση. Η φίλη μου με πλησίασε και είπε «για όνομα του Θεού, πες μου ειλικρινά, πρόκειται το σχολείο μας να δεχθεί επίθεση από τους Ταλιμπάν;». Στην πρωινή συγκέντρωση μας είπαν να μη φοράμε χρωματιστά φορέματα, γιατί οι Ταλιμπάν αντιτίθενται σε αυτό.*

γ) 14 Ιανουαρίου 2009

- *Είχα κακή διάθεση καθώς πήγαινα στο σχολείο, γιατί αύριο αρχίζουν οι διακοπές του χειμώνα. Η διευθύντρια ανακοίνωσε τις διακοπές αλλά δεν ανέφερε την ημερομηνία που το σχολείο επρόκειτο να ξαναοίξει. Αυτή ήταν η πρώτη φορά που κάτι τέτοιο συνέβαινε. Στο παρελθόν η μέρα επανέναρξης πάντα ανακοινωνόταν σαφώς. Η διευθύντρια δεν μας ενημέρωσε σχετικά με το λόγο για τον οποίο δεν ανακοίνωσε την επανέναρξη των μαθημάτων αλλά φαντάζομαι ότι οι Ταλιμπάν ανακοίνωσαν την απαγόρευση της εκπαίδευσης των κοριτσιών από τις 15 Ιανουαρίου. Τότε τα κορίτσια δεν είναι τόσο ενθουσιασμένα για τις διακοπές γιατί ήξεραν ότι, αν οι Ταλιμπάν εφαρμόσουν το διάταγμα τους, δε θα μπορέσουν να ξαναέρθουν στο σχολείο. Μερικά κορίτσια ήταν αισιόδοξα ότι τα σχολεία θα ξανάνοιγαν τον Φεβρουάριο αλλά άλλα είπαν ότι οι γονείς τους είχαν αποφασίσει να εγκαταλείψουν το Σουάτ και να πάνε σε άλλες πόλεις για να εξασφαλίσουν τη μόρφωσή τους. Καθώς σήμερα ήταν η τελευταία μέρα του σχολείου, αποφασίσαμε να παίξουμε στην αυλή λίγο περισσότερο. Πιστεύω ότι το σχολείο θα ανοίξει πάλι μια μέρα αλλά όταν έφευγα κοίταξα το κτίριο σαν να μην επρόκειτο να έρθω ποτέ ξανά εδώ.*

Σημείωση: Μόνο το 2008 οι Ταλιμπάν κατέστρεψαν στο Πακιστάν περισσότερα από 150 σχολεία.

Κείμενο 3

«Μαλάλα Γιουσαφζάι: Το βραβείο Νόμπελ είναι η αρχή»

Πηγή: Ιστότοπος του BBC News,
http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/7834402.stm
[Τελευταία πρόσβαση: 1/11/2014]

Η 17χρονη Μαλάλα Γιουσαφζάι παρακολουθούσε το μάθημα της χημείας, όταν μια καθηγήτριά της την ενημέρωσε, το μεσημέρι, ότι είχε κερδίσει το βραβείο Νόμπελ Ειρήνης, μαζί με τον Ινδό ακτιβιστή για τα δικαιώματα των παιδιών Καϊλās Σατιάρτι.[...]

Η νεαρή Πακιστανή τόνισε ότι η βράβευσή της ενισχύει την επιθυμία της να αγωνιστεί για το δικαίωμα όλων των παιδιών στην εκπαίδευση. «Μερικές φορές είναι δύσκολο να εκφράσει κανείς τα συναισθήματά του. Εγώ αισθάνθηκα πραγματικά ότι με τίμησαν, αισθάνθηκα πιο ισχυρή και πιο θαρραλέα, επειδή αυτό το βραβείο δεν είναι απλώς ένα κομμάτι μέταλλο ή ένα μετάλλιο που το φοράς, ούτε ένα τρόπαιο που το φυλάς στο δωμάτιό σου. Έλαβα αυτό το βραβείο, όμως εδώ δεν είναι το τέλος. Δεν είναι αυτό το τέλος της εκστρατείας που ξεκίνησα. Νομίζω ότι είναι η αρχή. Θέλω να δω όλα τα παιδιά να φοιτούν στο σχολείο», υπογράμμισε.

Η Μαλάλα, που δεν μπορεί να επιστρέψει στο Πακιστάν μετά την επίθεση που δέχτηκε από τους Ταλιμπάν, έχει ιδρύσει ένα ταμείο που φέρει το όνομά της και στηρίζει τις τοπικές οργανώσεις που μάχονται για το δικαίωμα στην εκπαίδευση.

Πηγή: «Μαλάλα Γιουσαφζάι: Το βραβείο Νόμπελ είναι η αρχή», *real.gr*, 11/10/2014, <http://www.real.gr/DefaultArthro.aspx?page=arthro&id=360077&catID=4> [Τελευταία πρόσβαση: 3/11/2014]

Κείμενο 4

Τα λόγια που γίνονται πράξη

Πηγή: Ιστότοπος του BBC News,
http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/7834402.stm
[Τελευταία πρόσβαση: 1/11/2014]

Η πρόσφατα βραβευμένη με το βραβείο Νόμπελ [Μαλάλα Γιουσαφζάι] [...] ανακοίνωσε την Τετάρτη [29/10/2014] ότι δωρίζει 50.000 δολάρια που της δόθηκαν για το Παγκόσμιο Βραβείο Παιδιών [World Children's Prize] στην οργάνωση του ΟΗΕ για την Ανακούφιση των Παλαιστίνιων προσφύγων [...]. Η οργάνωση θα επισκευάσει σχολεία που καταστράφηκαν κατά τη διάρκεια της Ισραηλινο-Παλαιστινιακής σύρραξης το καλοκαίρι που πέρασε [...].

Πηγή: Ελεύθερη απόδοση του άρθρου «Malala Donates Award for Gaza Children», 29/10/2014, http://www.huffingtonpost.com/2014/10/30/malala-money-gaza-schools_n_6077134.html?utm_hp_ref=malala-yousafzai [Τελευταία πρόσβαση: 2/11/2014]

Άρθρο 28

Τα Συμβαλλόμενα Κράτη αναγνωρίζουν το δικαίωμα του παιδιού στην εκπαίδευση και, ιδιαίτερα, για να επιτευχθεί η άσκηση του δικαιώματος αυτού προοδευτικά και στη βάση της ισότητας των ευκαιριών:

- α. Καθιστούν τη στοιχειώδη εκπαίδευση υποχρεωτική και δωρεάν για όλους.
- β. Ενθαρρύνουν την ανάπτυξη διαφόρων μορφών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τόσο γενικής όσο και επαγγελματικής, τις καθιστούν ανοιχτές και προσιτές σε κάθε παιδί, και παίρνουν κατάλληλα μέτρα, όπως η θέσπιση της δωρεάν εκπαίδευσης και της προσφοράς χρηματικής βοήθειας σε περίπτωση ανάγκης.
- γ. Εξασφαλίζουν σε όλους την πρόσβαση στην ανώτατη παιδεία με όλα τα κατάλληλα μέσα, σε συνάρτηση με τις ικανότητες του καθενός.
- δ. Καθιστούν ανοιχτές και προσιτές σε κάθε παιδί τη σχολική και την επαγγελματική ενημέρωση και τον προσανατολισμό.
- ε. Παίρνουν μέτρα για να ενθαρρύνουν την τακτική σχολική φοίτηση και τη μείωση του ποσοστού εγκατάλειψης των σχολικών σπουδών[...].

Τα Συμβαλλόμενα Κράτη προάγουν και ενθαρρύνουν τη διεθνή συνεργασία στον τομέα της παιδείας, με σκοπό να συμβάλλουν κυρίως στην εξάλειψη της άγνοιας και του αναλφαριθμητισμού στον κόσμο και να διευκολύνουν την πρόσβαση στις επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις και στις σύγχρονες εκπαιδευτικές μεθόδους. [...]

Πηγή: Από το πρωτότυπο κείμενο της Διεθνούς Σύμβασης των δικαιωμάτων του παιδιού: <http://www.O-18.gr/gia-megaloyts/dsdp>. Υπάρχει και απλοποιημένη εκδοχή για παιδιά, <http://www.O-18.gr/gia-megaloyts/dsdp> [Τελευταία πρόσβαση 1/12/2014]

Κείμενο 5

Από τη Διεθνή σύμβαση των Δικαιωμάτων του Παιδιού

Πηγή: Ιστότοπος του BBC News,
http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/7834402.stm
[Τελευταία πρόσβαση: 1/11/2014]

Κείμενο 6

Στατιστικά στοιχεία της UNESCO για τον αναλφαβητισμό

Το συνολικό ποσοστό του αλφαριθμητισμού για τις ηλικίες από 15 ετών και άνω ήταν το 2012 80% για τις γυναίκες και 89% για τους άντρες. Περίπου 40% των χωρών για τις οποίες υπάρχουν στατιστικά στοιχεία παρουσιάζουν ποσοστό του αλφαριθμητισμού 95% ή περισσότερο. Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί, 781 εκατομμύρια ενήλικες ακόμα δεν μπορούν ούτε να διαβάσουν, ούτε να γράψουν –από τα οποία τα δύο τρίτα (496 εκατομμύρια) ήταν γυναίκες. [...] Μεταξύ των νέων, 125 εκατομμύρια ήταν αναλφάβητοι, από τα οποία 77 εκατομμύρια ήταν κορίτσια. Παρά το γεγονός ότι το μέγεθος του συνολικού αναλφάβητου πληθυσμού συρρικνώνεται, η αναλογία των γυναικών παραμένει ουσιαστικά σταθερή, κυμαινόμενη μεταξύ 63% και 64%. [...] Οι νέες κοπέλες μεταξύ 15 και 24 ετών σημειώνουν τη μεγαλύτερη άνοδο στα ποσοστά αλλά αυτά παραμένουν χαμηλότερα από αυτά των συνομήλικων νέων αντρών.

Πηγή: Ελεύθερη μετάφραση από UNESCO Institute for Statistics, «International literacy data 2014», <http://www.uis.unesco.org/literacy/Pages/literacy-data-release-2014.aspx>. [Τελευταία πρόσβαση: 30/11/2014]

Κείμενο 7

Η αλλαγή στη ζωή των κοριτσιών πώς αλλάζει τον κόσμο

Πηγή: Ελεύθερη μετάφραση από UNESCO Institute for Statistics, «International literacy data 2014», <http://www.uis.unesco.org/literacy/Pages/literacy-data-release-2014.aspx>. [Τελευταία πρόσβαση: 30/11/2014]

Ει, εσείς εκεί! Έχουμε ένα πρόβλημα να αντιμετωπίσουμε. Και το ρολόι κτυπά [τα χρονικά περιθώρια στενεύουν]. Όταν ένα κορίτσι γίνεται 12 χρονών και ζει μέσα στη φτώχεια, δεν είναι σε θέση να ελέγξει το μέλλον του. Στα μάτια πολλών είναι πλέον γυναίκα. Όχι, αλήθεια είναι. Αντιμετωπίζει την προοπτική να παντρευτεί στην ηλικία των 14 και να είναι ήδη έγκυος στα 15. Αν επιβιώσει από τη γέννα, πιθανότατα θα χρειαστεί να πουλήσει το κορμί της, για να μπορέσει να υποστηρίξει την οικογένειά της, κάτι που τη θέτει στον κίνδυνο να μολυνθεί η ίδια και να μεταδώσει σε άλλους τον ιό του έιτζ. Δεν είναι ακριβώς η ζωή που φανταζόσασταν για ένα δωδεκάχρονο. Σωστά; Τα καλά νέα είναι ότι υπάρχει μια λύση. As γυρίσουμε πίσω το χρόνο, as τη φέρουμε πάλι στα δώδεκά της χρόνια. Είναι χαρούμενη και υγιής. Επισκέπτεται έναν γιατρό σε τακτά χρονικά διαστήματα. Παραμένει στο σχολείο και είναι ασφαλής. Φτάνει στα δεκαοκτώ και χρησιμοποιεί τη μόρφωσή της για να κερδίσει τα προς το ζην. Τώρα εκείνη ορίζει τη ζωή της. Και η ζωή της είναι κάπως έτσι: Μπορεί να αποφύγει το έιτζ, μπορεί να παντρευτεί και να κάνει παιδιά όταν εκείνη είναι έτοιμη γι' αυτό και τα παιδιά της είναι υγιή όπως και εκείνη. Τώρα φανταστείτε αυτό να συνεχίζεται από γενιά σε γενιά. Μια κοπέλα που έμεινε στο σχολείο ως τα 18, όταν γίνει μπτέρα, θα φροντίσει την υγεία και τη μόρφωση των κοριτσιών της και εκείνα με τη σειρά τους όταν μεγαλώσουν και μορφωθούν θα φροντίσουν την υγεία και τη μόρφωση των δικών τους κοριτσιών. Καταλαβαίνετε λοιπόν τι θα συμβεί, έτσι;

50 εκατομμύρια δωδεκάχρονα κορίτσια που ζουν στη φτώχεια ίσον 50 εκατομμύρια λύσεις. Αυτή είναι η δύναμη της αλλαγής στη ζωή του κοριτσιού. Μια αλλαγή που ξεκινά στα δώδεκά του και επηρεάζει τον κόσμο ολόκληρο. [Μην ξεχνάτε ότι] το ρολόι κτυπά.

Πηγή: Ελεύθερη μετάφραση του κειμένου που προβάλλεται στο φιλμάκι της εκστρατείας «The girl effect», <http://www.girleffect.org/why-girls/#&panel1-1> [Τελευταία πρόσβαση: 10/12/2014]

